

HRVATSKI FILM, NOVINSKA KRITIKA I DRUŠTVO U 21. STOLJEĆU

Uvod

Feljton Hrvatski film, novinska kritika i društvo u 21. stoljeću bavi se hrvatskim dugometražnim igranim filmom, novinskom filmskom kritikom tih filmova i njihovim društvenim kontekstom od 2001. do 2019. godine. Uključuje proučavanje hrvatskih filmova i novinskih kritika iz dnevnih listova koji su kroz to razdoblje kontinuirano kritički pratili hrvatski film (*Jutarnjeg lista*, *Večernjeg lista* i *Slobodne Dalmacije*). Feljtonom će se između ostalog utvrditi, uvijek uz analizu kritičarske argumentacije i društvenog konteksta u navedenom razdoblju, koji su kritički najpozitivnije, a koji najnegativnije ocijenjeni hrvatski igrani filmovi, redatelji i žanrovi hrvatskog filma.

Također će se istražiti na koje načine hrvatski film pridonosi pluralizmu predstavljanja društvenih subjekata, koliki je pluralizam društvenih tema u hrvatskim filmovima i čime se oni najviše a čime najmanje bave, različitost kuta gledanja pojedinih redatelja odnosno njihova pristupa u prikazu ključnih društvenih tema, u kojoj se mjeri hrvatski filmovi bave građanskim, političkim i socijalnim pravima hrvatskih građana te u kojoj mjeri hrvatski filmovi ukazuju na djelovanje ekonomskih i političkih moćnika.

Kao novinar, urednik i filmski kritičar s više od 20 godina iskustva, ali i filmski selektor, predavač i znanstvenik, namjeravam se u svom istraživanju koristiti svim potrebnim komunikološkim i filmološkim metodama, ali rezultate predstaviti novinarskim stilom pisanja koji će biti pristupačan čitateljima kulturnih rubrika i *online*-publikacija.

Opći ciljevi ovog feljtona su čitateljskoj publici pružiti uvid u osobitosti suvremene hrvatske kinematografije i novinske filmske kritike, te u postupke kritičkog vrednovanja nacionalnog filma u hrvatskom dnevnom tisku i pružiti relevantan doprinos proučavanju ne samo hrvatskog filma, nego i dosad nedovoljno istražene grane suvremenog hrvatskog novinarstva – novinske filmske kritike.

Feljton je namijenjen svim čitateljima zainteresiranim za suvremeni hrvatski film i novinarstvo, a posebno filmskim autorima i profesionalcima, filmolozima i ostalim proučavateljima hrvatskog filma, komunikolozima i drugim proučavateljima novinarstva te studentima filma i novinarstva u Hrvatskoj i regiji. Informativno je značajan jer je suvremena hrvatska novinska kritika minimalno istražena.

Ciljevi će se ostvariti prikupljanjem arhivske novinske građe (tijekom proteklih mjeseci u novinskom arhivu NSK pronađene su, izdvojene i skenirane novinske kritike hrvatskih filmova iz triju dnevnih listova) i analizom sadržaja kritika. Bit će objavljeno 30 tekstova, a njihove teme bit će sljedeće:

1. Uvodni tekst: Hrvatski film, novinska kritika i društvo u 21. stoljeću
2. Kritički najpozitivnije ocijenjeni hrvatski igrani filmovi u 21. stoljeću
3. Kritički najnegativnije ocijenjeni hrvatski igrani filmovi u 21. stoljeću

4. Kritički najpozitivnije ocijenjeni hrvatski filmski redatelji u 21. stoljeću
5. Kritički najnegativnije ocijenjeni hrvatski filmski redatelji u 21. stoljeću
6. Igrani filmovi Vinka Brešana u 21. stoljeću, kritička valorizacija i društveni kontekst
7. Zrinko Ogresta
8. Dalibor Matanić
9. Branko Schmidt
10. Ognjen Sviličić
11. Rajko Grlić
12. Tomislav Radić
13. Kristijan Milić
14. Antonio Nuić
15. Ivan Goran Vitez
16. Anton Vrdoljak
17. Redateljice hrvatskih filmova (napomena: nijedna redateljica nije snimila 3 dugometražna igrana filma u 21. st, a jedino je Snježana Tribuson snimila 2): Vlatka Vorkapić, Irena Škorić, Biljana Čakić, Ivona Juka, Hana Jušić, Barbara Vekarić, Vanja Sviličić i Dana Budisavljević
18. Kritički najpozitivnije ocijenjeni žanrovi hrvatskog filma u 21. stoljeću i analiza kritičarske argumentacije
19. Kritički najnegativnije ocijenjeni žanrovi hrvatskog filma u 21. stoljeću i analiza kritičarske argumentacije
20. Žanr drame u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, kritička valorizacija i društveni kontekst
21. Žanrovi povijesnog i ratnog filma u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, kritička valorizacija i društveni kontekst
22. Žanrovi fantastike u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, k. valorizacija i društveni kontekst
23. Žanrovi kriminalističkog filma u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, k. valorizacija i društveni kontekst
24. Žanr komedije u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, kritička valorizacija i društveni kontekst
25. Žanr filma za djecu u hrvatskom igranom filmu u 21. stoljeću, kritička valorizacija i društveni kontekst
26. U kojoj mjeri hrvatski filmovi ukazuju na djelovanje ekonomskih i političkih moćnika?
27. U kojoj se mjeri hrvatski filmovi bave pravima hrvatskih građana - primjer ubijanja i mučenja građana.
28. Koliki je pluralizam društvenih tema u hrvatskim filmovima?
29. Na koje načine hrvatski film pridonosi pluralizmu predstavljanja društvenih subjekata - primjer nacionalnih manjina.

30. Različitoš kuta gledanja pojedinih redatelja odnosno njihova pristupa u prikazu ključnih društvenih tema. Zaključak.

Zlatko Vidačković, FILMOVI.hr, 9. srpnja 2020.

Napomena: Dopušteno je prenošenje sadržaja ovog feljtona uz objavu izvora i autora.